

איגוד
ארגוני
יהדות
ישראלית

פז
פנים

שיתוף פעולה עם רשויות מקומיות בתחום 'תרבות יהודית'

מרץ 2021 | ניסן התשפ"א

שיתוף פעולה עם רשויות מקומיות בתחום התרבות היהודית

נוכח המשבר הפוליטי הארצי המתמשך, כוחן של הרשויות המקומיות בישראל הולך ומתעצם. בתקופת הקורונה הדבר בא לידי ביטוי ביתר שאת; רשויות מקומיות רבות הופכות להיות המוקד העיקרי לטיפול במגפת הקורונה וליצירת מדיניות מותאמת לקהילות המרכיבות אותן. גם בתחום דת ומדינה בישראל ישנה מגמה של כניסה של הרשויות המקומיות לואקום אותו הותיר השלטון המרכזי. ראשי ערים התניעו יוזמות לתחבורה ציבורית מצומצמת בשבת, לתיקון חוקי העזר העירוניים בנוגע לפתיחת מרכולים ולהסדרת שירותי הדת המקומיים תחת אחריות הרשות המקומית.

בתחום התרבות היהודית, משמשות הרשויות המקומיות כקבלניות הביצוע של משרדי ממשלה המתקצבים אותן. בדומה לתחומים אחרים, התקציבים הממשלתיים מועברים כתמיכות לרשויות המקומיות. הרשויות בתמורה מוסיפות מתקציבן ולצד תקציב נוסף מגופים נוספים כגון המועצות הדתיות, הן תומכות בארגונים ומשתפות פעולה בקיום אירועים ופעולות אחרות תחת הכותרת "תרבות יהודית"¹. יש לציין, שבניגוד לתחומים מוניציפאליים אחרים כמו חינוך, סביבה או בינוי, אין מדיניות סדורה או שיח רשותי בנוגע לתקציבי תרבות יהודית.

יש יתרונות רבים לשיתוף פעולה עם הרשויות המקומיות. הן נסמכות על תקציב שנתי שמתוכנן מראש ולרוב מאושר מראש שלא כמו תקציב המדינה שאישורו תלוי ביציבות המערכת הפוליטית; המבנה שלהן, בעיקר בערים הגדולות, מבוזר ומכיל מגוון של הזדמנויות לשיתוף פעולה; ברשויות רבות ישנם גורמים פוליטיים אשר יכולים להזדהות עם מטרת הארגונים (עם הסייג שישנם גם גורמים פוליטיים לעומתיים למטרות אלו); המבנה הפוליטי מאופיין בקואליציות רחבות אשר מאפשר דרישות קואליציוניות מגוונות; הקירבה שלהן לאזרחים ולקהילות מאפשרת גמישות בביצוע פעולות שונות משלב התכנון ועד לביצוע בפועל.

מטרת חוברת זו להוות מורה נבוכים תמציתי לארגונים הפועלים בשדה היהדות הישראלית באשר לשיתוף פעולה עם הרשויות המקומיות.

כתיבה: **תני פרנק**
מרץ 2021 | ניסן התשפ"א

¹ חוברת זו נכתבה על ידי **תני פרנק** עבור ארגון "פנים - איגוד ארגוני יהדות ישראלית". המסמך עוסק בתחום התרבות היהודית אם כי בהתאמות הנדרשות ובחלקו הראשון הוא מהווה מדריך גם לארגונים משדות ותחומים אחרים.

² יש רשויות מקומיות שבהן יש מחלקות לתרבות תורנית, מורשת ישראל ופעולות אחרות תחת תחת אגפי ומחלקות התרבות. בחוברת זו נתייחס לכל פעילויות אלה תחת הכותרת הכללית "תרבות יהודית".

טיפ

למדו את המבנה של הרשות המקומית איתה אתם מעוניינים לשתף פעולה. הכירו את המחלקות השונות ואת הגופים הקשורים לרשות איתם ניתן להתקשר. **מצורף מבנה של רשות מקומית לדוגמה בנספח א'.**

ראשית יש להבחין בין סוגי רשויות מקומיות שונות: ערים, מועצות מקומיות, מועצות אזוריות, יישובים (כגון קיבוצים, מושבים ויישובים קהילתיים), מועצות תעשייתיות. כל רשות מקומית פועלת באופן שונה. מועצות אזוריות פועלות הן ברמה הכלל-מועצתית והן ברמה הפרטנית אל מול יישובים קטנים שהצרכים שלהם לעתים מגוונים. מועצות מקומיות או ערים קטנות מתנהלות אחרת מערים גדולות עם תקציבים שעוקפים תקציבים של חלק ממשרדי הממשלה והם למעשה מעין מדינות קטנות בפני עצמן.

הרשות המקומית לא נגמרת במחלקות ואגפי העירייה. **ישנם גופים נוספים הקשורים באופן כזה או אחר לעירייה שכדאי להכיר אותם:** תאגידיים עירוניים שונים, המועצה הדתית, מתנ"סים ומינהלים קהילתיים, איגודי ערים וכיוצ"ב.

הדרג הפוליטי

פעולה עם נבחר ציבור הוא בראש ובראשונה אינטרס משותף, שכן לנבחר הציבור יש רצון וצורך להראות עשייה למען התושבים ובפרט למען הציבור אותו הם נבחרו לייצג במועצת הרשות המקומית, והם יכולים לצאת נשכרים מפרסום פועלם ומחשיפת פעילותם לקהלים רחבים. בהמשך לכך, מומלץ לרתום את נבחר הציבור המקומיים באמצעות דמויות מוכרות ברמה המקומית ולא להסתפק בפגישות מטעם ארגון ארצי אשר הזיקה שלו לרשות המקומית חלשה.

חשוב להבין מהם סמכויותיהם של נבחר הציבור השונים. נבחר ציבור המכהן כיו"ר סיעה, חלק מהקואליציה ומחזיק תיק התרבות לדוגמה, נמצא במיקום יותר אידיאלי לשיתוף פעולה בתחום התרבות היהודית מאשר נבחר ציבור שמכהן כחבר ועדות ביקורת וביטחון עירוני וכמעט ואין לו נגיעה לתמיכות או לפעילות תרבותית. מיפוי ההזדמנויות קשור במיפוי התפקידים והרקע של נבחר הציבור אותם אתם מבקשים לרתום לשיתוף הפעולה.

בכל רשות מקומית יש להבחין בין הדרג הפוליטי הנבחר לבין הדרג הפקידותי. הבחירות לרשויות המקומיות מתקיימות כל חמש שנים כך שישנה וודאות מסוימת לגבי יציבות המערכת הפוליטית למעט במקרים חריגים. ראש הרשות נבחר בנפרד מהסיעות המרכיבות את מליאת מועצת הרשות, כאשר מקובל להרכיב קואליציות רחבות עד כי ברשויות רבות למעשה אין אופוזיציה. חברי הקואליציה מקבלים תיק אותו הם מחזיקים אשר מחובר למחלקה או אגף רלוונטי בעירייה כגון תיק התכנון והבנייה, תיק החינוך, תיק שיפור פני העיר ועוד. בנוסף, חברי מועצת הרשות המקומית מתמנים לוועדות המטפלות בנושאים ממוקדים כמו ועדת מכרזים, כספים, הקצאות ועוד.

פעילות מול הדרג הפוליטי מצריכה הבנה מוקדמת של התמריצים של שחקנים בשדה זה. נבחר ציבור ככלל מנסים לאזן בין פעילות למען כלל ציבור תושבי הרשות המקומית אל מול סיוע ממוקד לקהל הבוחרים הממוקד שבחר בהם. שיתוף

³ כגון התפזרות מליאת מועצת הרשות בשל אי העברת תקציב.

זירה פוליטית שאסור להזניח אותה: לשכת ראש העיר. גם אם ראש הרשות בעצמו פחות נגיש, ראש המטה שלו או יועצים בדרגה נמוכה יותר מחזיקים לעתים בסמכויות ובנגישות לפקידים הבכירים באופן חזק יותר מרוב חברי המועצה.

טיפ

קשר עם פוליטיקאים נדרש לטיפוח.
הזמינו את הפוליטיקאי איתו אתם.ן מעוניינים לשותף פעולה לאירועים, עדכנו אותו בפעילויות שטח, חברו אותה לעשייה.
גם לאחר שנרקם שיתוף הפעולה נדרש שימור לקוחות מתמיד.

טיפ

מפו את הזירה הפוליטית המקומית לפי סיעות, תפקידים וסמכויות רלוונטיות.
רק אז בחרו מול מי לעבוד ואת מי לרתום לשיתוף פעולה.
תבנית למיפוי שחקנים ניתן למצוא בנספח ב'.

הדרג הפקידותי

ברשויות מקומיות רבות ישנה פעילות המתנהלת שלא באמצעות העירייה אלא דרך תאגידים עירוניים כמו חברה כלכלית, חברת המתנ"סים העירונית או עמותות עירוניות.

מיפוי כלל הגופים הפועלים בתחום והיכולים להוות מועמדים פוטנציאליים לשיתוף פעולה נדרש על מנת לאתר את ההזדמנויות הקיימות ברשות המקומית. לעתים פנייה לגורם קיים אשר כבר פועל בתחום תחסוך מאמץ אל מול פקיד בדרג בכיר יותר או אל מול הדרג הפוליטי.

לצד הדרג הפוליטי, רוב הרשות המקומית מורכבת מדרג פקידותי, קרי - **עובדים אשר מתמנים לתפקידים באופן מקצועי ולא מכוח הבחירות.** חלקם במשרות אמון כמו מנכ"ל הרשות המקומית אך רובם בתהליך של מכרז כמו מנהלי אגפים ומחלקות. חשוב להכיר ולמפות את מבנה הרשות המקומית איתה נדרש שיתוף הפעולה על מנת לזהות את השחקנים הרלוונטיים, הן בדרג הפוליטי והן בדרג הפקידותי, איתם ישנו סיכוי לעבודה משותפת. בנספח א' לחוברת ניתן למצוא מבנה לדוגמה של רשות מקומית ממוצעת.

פעילות מול הדרג המקצועי שונה בתכלית. הדרג המקצועי פועל בדרך כלל על פי תכנית עבודה מוכנה מראש ופקידים רבים מכהנים בתפקידים שנים רבות וצוברים מומחיות לצד שחיקה בתפקידם. עם זאת, פעמים רבות שהם יוזמים בעצמם חידוש או שינוי כיוון של אופן הפעילות המחלקתי, זאת באמצעות קביעת יעדים חדשים בתוכנית העבודה.

חשוב להכיר את בעלי התפקידים הרלוונטיים באגף/מחלקת התרבות או התרבות היהודית העירוניים וגורמים נוספים המופקדים על מערכות משיקות.

טיפ

לא תמיד צריך או רצוי לרוץ לדרג הבכיר. היתרון בעבודה מול דרג פקידותי נמוך הוא שהוא גם הדרג המבצע והכי קרוב לפעולה עצמה. **בסוף מה שצריך זה מישהו לרוץ איתו.**

תהליך אישור התמיכות (קווים כלליים)

ישנן דרכים שונות לשתף פעולה עם הרשות המקומית. אחת המוכרות שבהן היא באמצעות **תמיכת הרשות המקומית בגופים ציבוריים**. חוזר מנכ"ל משרד הפנים משנת 2006 מסדיר את נוהל חלוקת התמיכות של רשויות מקומיות במוסדות ללא כוונת רווח (עמותות וארגונים דומים).

ישנם תנאי סף בסיסיים לכל תמיכה, למשל קביעה ששיעור התמיכה לא יעלה על 90% מעלות הפעילות הנתמכת. בנוסף, המוסד מבקש התמיכה נדרש בפעילות למשך לפחות שנה בנושא עבורו נדרשת התמיכה. לכל תקנת תמיכה יש תבחינים המפורסמים לציבור, כאשר כספי התמיכה ניתנים בהקצאה שוויונית בהתאם לתבחינים והעמידה בתנאי הסף. ועדה מקצועית מאשרת את תבחיני התמיכות ודנה בבקשות התמיכה, ומעבירה את החלטותיה לאישור מועצת הרשות או ועדת תמיכות ייעודית. בכל מקרה נדרש אישור של מליאת מועצת הרשות המקומית בסוף התהליך.

לארגון הפועל לראשונה מול רשות מקומית מומלץ ראשית לבדוק אלו תקנות תמיכה קיימות ומה התבחינים לקבלת התמיכה. באם לא קיימת תקנת תמיכה רלוונטית, ישנה אפשרות ליזום תקנת תמיכה, אם כי יצירת תקנה חדשה היא הליך מורכב וארוך הדורש גיוס רצון פוליטי, בנייה אפקטיבית של תבחיני התמיכה ושריון תקציבי. דוגמה לכך היא תקנת התמיכה במוסדות המלמדים שיעורי "התחדשות ישראלית" בירושלים אשר נכנתה לקראת תקציב 2017 (ניתן למצוא את התקנה בנספח ג').⁴

טיפ

באתר האינטרנט של הרשות המקומית מופיעות לרוב תקנות התמיכה השונות והתבחינים לקבלת התמיכה.

מפו את אפשרויות התמיכה דרך האתר ואם משהו לא ברור – התקשרו למחלקת התמיכות העירונית.

⁴ מבוסס על שיחות עם **חנן רובין**, לשעבר יו"ר ועדת התמיכות וחבר מועצת העיר ירושלים **וענבר בלזר שלם**, מנכ"לית "רשות הרבים", אשר תרמו ליצירת התקנה.

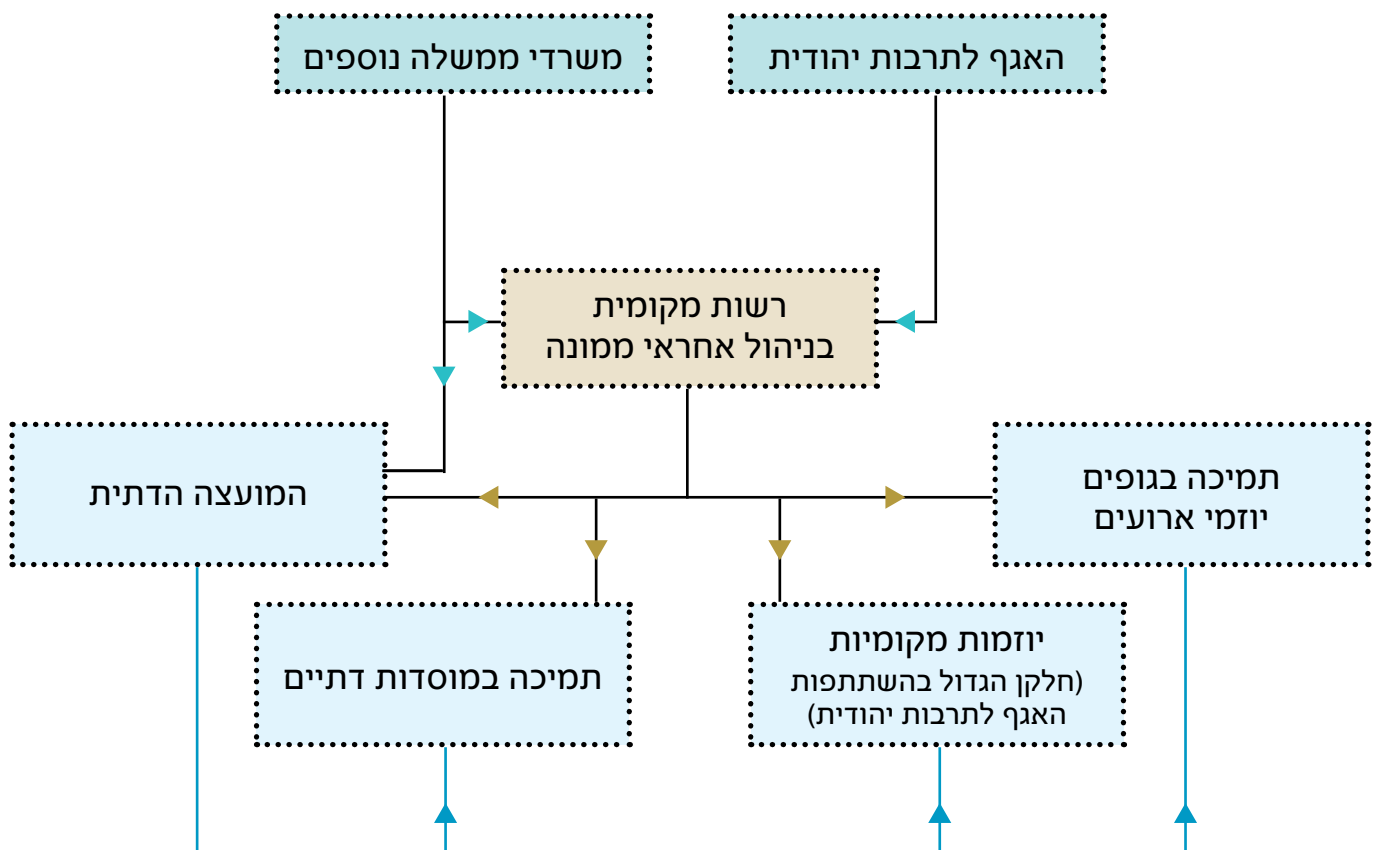
⁵ התרשים לקוח מדו"ח של **נאמני תורה ועבודה** בנושא "תקציבי תרבות תורנית ברשויות המקומיות" מינואר 2020.

דרך נוספת לשיתוף פעולה היא באמצעות **פעולה משותפת או מיזם משותף**. מדובר בפעולה שמבצעת הרשות המקומית בעצמה כאשר פעמים רבות היא נעזרת בקבלני משנה או בשותפים חיצוניים אשר מסייעים להצלחת הפעולה.

בתחום התרבות היהודית שיתופי הפעולה מתבצעים פעמים רבות באירועים של **מחלקות תרבות יהודית לגוניהן**, כאשר הרשות היא הגוף המבצע אך היא נעזרת בגופים נוספים לטובת קיום האירועים.

בעיריית נתניה למשל מתקצבים באמצעות העמותה לחינוך בלתי פורמלי סדר ט"ו בשבט שנתי המיועד לכלל תושבי העיר הנערך בפועל על ידי הגרעין התורני בנתניה (גרעין חינוכי אורות נתניה). התקציב לאירוע מנותב כתמיכה ממשלתית של האגף לתרבות יהודית שעובר לעיריית נתניה, ודרך העמותה העירונית לחינוך בלתי פורמלי מתקצבת את הפעולה המשותפת עם הגרעין.

אופן התקצוב העובר מהממשלה דרך הרשויות המקומיות:

יש לציין כי פעמים רבות **פעולות משותפות הן הדרך הגמישה ביותר לשיתוף פעולה עם הרשות המקומית**. בתחום התרבות היהודית מתוקצבים אירועים שלא פעם אין להם בהכרח קשר עם תרבות יהודית. אירועים אחרים נוגעים למעגל השנה היהודי ומתוקצבים מראש על בסיס תכנית עבודה. עם זאת, ישנם גם חריגים לתוכנית העבודה ויוזמות חדשות העולות מן השטח אשר מקבלות תקצוב גם מחוץ למסגרת תכנית העבודה, באם נשארו תקציבים שלא נוצלו לפי התכנון התקציבי.

הקליקו להרחבה
על תקצוב תחום
התרבות היהודית
בדו"ח של
'נאמני תורה
ועבודה'

טיפ

אפשר לשתף פעולה במיזם משותף גם מול מחלקות או גופים לא צפויים. למשל **ייתכן שדווקא במחלקת איכות הסביבה בעיר ישנו תקציב לפעולות ייעודיות בתחום החינוך**.

טיפ

כדאי לברר מראש אלו סוגים של פעולות מתוקצבות קיימות במחלקות הרשות המקומית. **יותר פשוט להתחבר לפעולה קיימת מאשר "להמציא את הגלגל מחדש"**.

שיתופי פעולה נוספים עם הרשות המקומית יכולים לבוא לידי ביטוי **בהטבות שמציעה הרשות שארגונים יכולים לממש או בתמורה שאינה כספית אך היא בגדר שווה כסף**. הטבות יכולות להיות הנחה בתשלום הארנונה למלכ"רים, מלגות סטודנטים או הנחה בשכר דירה במבנים השייכים לרשות המקומית. תמורה שוות כסף יכולה להיות הפניית תרומות פיזיות המגיעות לרשות המקומית כגון ציוד עודף או זכויות שימוש במבנה עירוני. ישנם ארגונים הזקוקים לפעילות במבנה וברשויות רבות ישנו תכנון של שטחים חומים שנועדו לבניית מבני ציבור בשכונות חדשות או עירוב שימושים במבנים קיימים דוגמת מתנ"ס, ספריות או מועדוני נוער.

הזדמנויות נוספות **לשיתופי פעולה הן עם גופים קטנים יותר ברשויות המקומיות כמו מרכזי הצעירים, המועצה הדתית, המתנ"סים או המינהלים הקהילתיים**.

ברמת גן למשל הוקמה מחלקה לשירותי דת אשר מחולקת לשבעה רובעים בהתאם למספר הרובעים בעיר. בירושלים המינהלים הקהילתיים הם גופים אשר יש להם תקציב עצמאי לפעילויות ואירועים.

טיפ

לגופים המוניציפאליים הקטנים יותר יש גם גמישות יותר גדולה בשיתופי פעולה. לעתים אף יש להם מערכת תמיכות נפרדת. בקרו באתר האינטרנט של הגוף, הוא לעתים אתר עצמאי ולא פועל דרך האתר של הרשות המקומית, חפשו את תקציב הגוף והתמקדו בסעיפי תמיכות והתקשרויות. שם תמצאו כיוונים לשיתוף פעולה.

אפשרות אחרונה לשיתוף פעולה היא באמצעות **רישום כספק**. האפשרות פתוחה בפני גורמים יחידניים ולא לארגונים, למעט במקרים חריגים. ניתן להתקשר באמצעות מכרז או בפטור ממכרז עם רשות מקומית לצורך מגוון פעולות שמאפשרות מראש על ידי הלשכה המשפטית ברשויות המקומיות.

לשם המחשה, עיריות מסוימות מבקשות להתקשר עם גורמים חיצוניים לצורך הפקת טקסים בחגים לדוגמה. ניתן למצוא קולות קוראים, מכרזים ופטור ממכרז באתר הרשות המקומית.

לסיכום חלק זה, להלן טבלת האופנים האפשריים לשיתוף פעולה:

חסרונות	יתרונות	אופן שיתוף הפעולה
<ul style="list-style-type: none"> • אין גמישות, פועלים על-פי תקנת התמיכה • בדרך כלל חד שנתי • דרושה לעתים הגשה מורכבת 	<ul style="list-style-type: none"> • נפוץ מאוד • עובד על בסיס תבחינים מסודרים וכללים ברורים 	תמיכה
<ul style="list-style-type: none"> • מתאים יותר לפעולות נקודתיות כמו אירועים • היקף הפעילות משתנה 	<ul style="list-style-type: none"> • פעולה גמישה יותר מתמיכה • הזדמנות לשת"פ עם מחלקות ואגפים מגוונים 	מיזם משותף
<ul style="list-style-type: none"> • מדובר בהטבות מאוד ספציפיות, נקודתיות ובדרך כלל קטנות מבחינת ההיקף הכספי 	<ul style="list-style-type: none"> • הטבות שבדרך כלל קל יותר לממש 	הטבות שוות כסף
<ul style="list-style-type: none"> • תקציב קטן יותר • פעולות יותר ממוקדות שכונה או קהל 	<ul style="list-style-type: none"> • פעולה גמישה יחסית 	שת"פ עם גוף קשור (תאגיד עירוני, מתנ"ס)
<ul style="list-style-type: none"> • דורש הליך בדיקה מתמשך, פחות מתאים לרוב הארגונים 	<ul style="list-style-type: none"> • בדרך כלל מדובר בפעולות מתמשכות 	רישום כספק

כדי להבין באלו רשויות יש הזדמנות לשיתוף פעולה, חשוב לבחון את התקציבים המופנים לרשויות אלה וכן את התקציבים שהרשויות בעצמן מקדישות לטובת הנושא.

על מנת להבין מהו סדר הגודל של תקציבים המופנים לתרבות יהודית ברשויות המקומיות, להלן טבלה המתארת את תמונת המצב מתוך תקציבי 2019 של 23 ערים גדולות בישראל⁷:

ס"כ תרבות תורנית / יהודית	תרבות תורנית במועצה הדתית	תרבות תורנית	תרבות יהודית	ס"כ תקציב	עיר
1,297,000	279,000	868,000	150,000	594,500,000	הרצליה
3,155,400	460,400	2,655,000		843,432,000	כפר סבא
3,318,206	797,000	2,521,206		949,187,951	אשקלון
960,000	960,000			1,401,572,000	בני ברק
28,115,978	1,661,600	19,105,811	7,348,567	6,400,000,000	ירושלים
5,055,000	2,255,000	2,100,000	700,000	1,697,146,000	נתניה
3,181,470	986,470		2,195,000	1,911,111,000	ראשון לציון
3,384,778	743,778	1,591,000	1,050,000	1,325,500,000	רמת גן
2,843,000	729,000	2,015,000	99,000	840,889,000	רעננה
2,272,401	1,540,000	732,401		1,802,008,360	באר שבע
2,560,000	505,000	2,020,000	35,000	1,219,725,856	חולון
4,693,800	500,000	4,193,800		999,282,892	רחובות
5,701,000	1,702,000	3,839,000	160,000	5,210,000,000	תל אביב
6,563,000	860,000	3,116,000	2,587,000	2,816,088,000	חיפה
3,582,290	192,890	3,389,400		675,646,265	חדרה
905,000	300,000	605,000		412,640,000	נהריה
1,510,000	1,160,000	350,000		547,000,000	אילת
354,060	335,000	324,185	19,060	304,400,000	דימונה
3,406,115	1,056,115	2,350,000		880,890,000	בת ים
949,649	249,649	300,000	400,000	557,132,000	בית שמש
700,000			700,000	640,025,000	מודיעין
18,710,000	2,090,000	16,620,000		1,900,057,000	פתח תקוה
9,520,000	2,365,000	7,155,000		1,826,357,500	אשדוד
112,698,147	21,727,902				סך הכל

¹ מקור: עיבוד מתוך מדד החופש העירוני של תנועת 'ישראל חופשית'. בתוספת תקציבי המועצות הדתיות מתוך מערכת אורי. יצוין כי תקציבי תרבות יהודית לא שונים במהותם מתקציבי תרבות תורנית, פעמים רבות מדובר במחלקות דומות הפונות לקהלי יעד שונים, לפי צרכים מגזריים ופוליטיים כאלה ואחרים.

ישנם תקציבי תמיכות נוספים המגיעים לרשויות המקומיות. המשרד להשכלה גבוהה ומשלימה מתקצב את הרשויות באמצעות האגף לתרבות יהודית שהועבר ממשרד החינוך; משרד הנגב, הגליל והפריפריה מתקצב אירועי תרבות למגזרים ייעודיים ברשויות מקומיות ובשכונות על בסיס מדד סוציו-אקונומי ומדד פריפריאלי; המשרד לשירותי דת ומשרד התרבות מתקצבים דוגמה לתמיכה כזו היא תקנת ראשי קהילות במשרד לשירותי דת.

הקליקו להסבר לעמותות באתר המשרד לשירותי דת

תקנת ראשי קהילות היא תקנה שגובשה במשרד לשירותי דת בשנת 2014, שבעבר נקראה תמיכה ברבני קהילות כי מטרתה היא לתמוך בהשתתפות בשכרו של ראש קהילה וכן תמיכה בארגון מלווה.

הקליקו להצטרפות

ארגון "פנים" מרכז באופן שוטף הזדמנויות לתמיכות הן מהרשויות המקומיות והן מגופי ממשלה שונים באמצעות קבוצת ווטסאפ ייעודית המתעדכנת באופן קבוע.

לשם המחשת היקפי התמיכה, להלן פירוט ההוצאה התקציבית של תקנת התמיכה ראשי קהילות במשרד לשירותי דת לפי יישובים לשנים 2017-2019:⁹

סך הכל	2017	2018	2019	עיר
13,592,893	1,772,403	4,936,307	6,884,183	סכום כולל
1,520,608	22,500	613,609	884,499	אשדוד
1,222,137	113,753	290,429	817,955	ירושלים
1,131,437	30,000	408,959	692,477	ביתר עילית
976,086	110,000	303,290	562,796	אלעד
797,156	59,714	281,644	455,798	בית שמש
764,131	175,000	245,181	343,951	בני ברק
707,678	175,000	245,046	287,632	באר שבע
544,650	84,750	200,834	259,066	מודיעין עילית
469,960	77,410	194,933	197,617	נתיבות
439,983	117,500	201,408	121,074	רחובות
424,824	60,000	159,406	205,418	פתח תקוה
404,479	112,649	159,419	132,411	אשקלון
380,084	60,000	165,000	155,084	נתניה
301,406		160,000	141,466	ערד
234,017	56,616	88,976	88,425	קריית גת
232,979	48,194	95,000	89,785	דימונה
187,165	55,000	23,333	108,832	חיפה

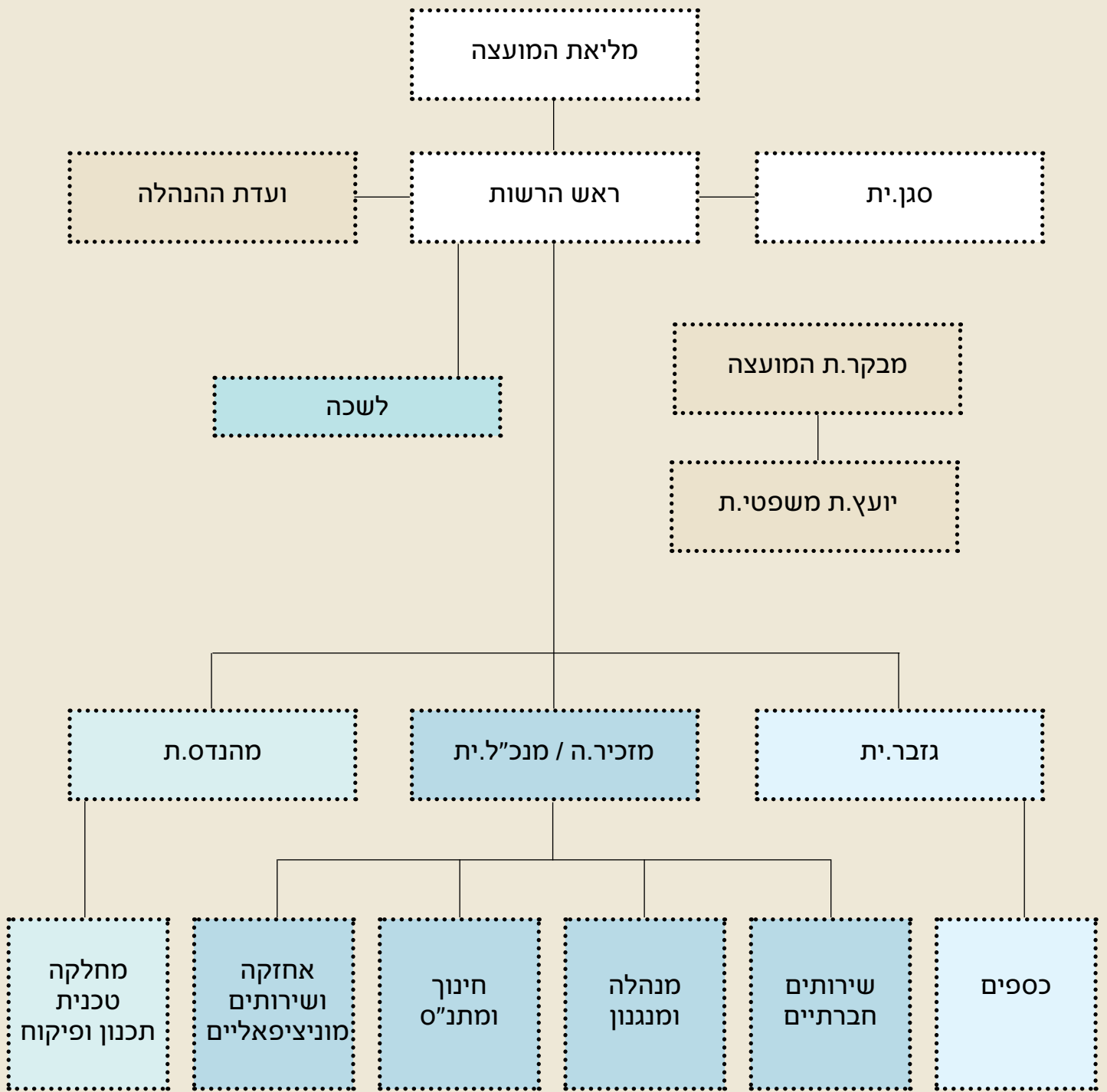
⁹ מקור: עיבוד מתוך נתונים שהתקבלו מהמשרד לשירותי דת בתשובה לבקשת חופש מידע שהגיש גוף התקשורת העצמאי "שקוף".

סך הכל	2017	2018	2019	עיר
181,618	59,678	61,851	60,089	אופקים
147,725		93,309	54,416	שדרות
138,875	52,500	59,167	27,208	גבעת זאב
125,163		66,666	58,497	ראשון לציון
121,235	45,694	48,333	27,208	טירת הכרמל
117,043		46,643	70,400	יבנה
116,248		23,333	92,915	תל אביב
113,379	27,004	59,167	27,208	קריית ביאליק
105,163		46,666	58,496	עפולה
102,841	27,500	44,052	31,288	כרמיאל
101,011		16,667	84,344	צפת
97,750	27,500	35,833	34,417	בית שאן
93,041	30,000	35,833	27,208	מבוא חורון
93,041	30,000	35,833	27,208	מעלה אדומים
93,041	30,000	35,833	27,208	נצרת עילית
89,785			89,785	חדרה
86,611	30,000	25,323	31,288	חריש
85,427	22,386	35,833	27,208	ראש העין
82,944	25,808		57,136	רכסים
77,749		23,333	54,416	קריית מלאכי
65,833	30,000	35,833		אור יהודה
54,623		23,334	31,289	חצור הגלילית
54,622		23,333	31,288	בת ים
54,084		22,795	31,289	אריאל
52,015		23,333	28,682	באר יעקב
50,541		23,333	27,208	חולון
50,541		23,333	27,208	עכו
50,541		23,333	27,208	רמלה
45,099		23,333	21,766	הרצליה
43,278		18,338	24,940	חשמונאים
42,248		10,959	31,289	כפר יונה
31,289			31,289	אזור
31,288			31,288	עמנואל
27,208			27,208	מגדל העמק
23,333		23,333		גבעת עדה
21,326		21,326		גדרה
10,242		10,242		גבעת שמואל

בימים אלה במיוחד, הרשויות המקומיות הופכות לשחקן משמעותי בעיצוב פניה של החברה בישראל. ארגונים רבים נוטים לפעול ברמה הארצית ולהכיר את תקנות התמיכה הממשלתיות, אך חשוב להכיר שבתחומים רבים הרשויות המקומיות נהנות בעצמן מתמיכות ממשלתיות שלבסוף מופנות לאירועים ולפעילויות שארגונים רבים יכולים ליהנות מהם.

על מנת לפעול באופן מיטבי בזירה המקומית, תואר בחוברת זו באופן תמציתי מבנה הרשויות המקומיות, אופן הפעולה המומלץ מול הדרג הפוליטי והפקידותי, אופני שיתוף פעולה שונים ומקצת נתוני מאקרו אשר שופכים אור על היקף התקציבים המופנים לזירת התרבות היהודית. לבסוף נזכיר שלכל רשות מקומית מאפיינים משלה ויש לקחת אותם בחשבון בכל בקשה לשיתוף פעולה.

נספח א' - מבנה רשות מקומית לדוגמה

נספח ב' – תבנית מוצעת למיפוי שחקנים ברשות המקומית

קטגוריה	ארגון ותפקיד (דוגמאות)	שם השחקן.ית	רלוונטיות השחקן.ית רלוונטי מאוד, בינוני, לא רלוונטי, לא ידוע
דרג פוליטי	ראש.ת העיר		☆☆☆☆☆
	ראש מטה ראש העיר		☆☆☆☆☆
	יועץ.ת בכירה לראש העיר		☆☆☆☆☆
	סגן.ית ראש העיר, מחזיק.ת תיק		☆☆☆☆☆
	חבר.ת מועצה, יו"ר ועדת		☆☆☆☆☆
			☆☆☆☆☆
			☆☆☆☆☆
			☆☆☆☆☆

פקידות	מנכ"ל.ית		☆☆☆☆☆
	ראש אגף תרבות		☆☆☆☆☆
	ראש אגף חברה וקהילה		☆☆☆☆☆
			☆☆☆☆☆
			☆☆☆☆☆
			☆☆☆☆☆

גופים קשורים	יו"ר מתנ"ס		☆☆☆☆☆
	מנכ"ל.ית תאגיד עירוני		☆☆☆☆☆
	ראש מועצה דתית		☆☆☆☆☆
			☆☆☆☆☆
			☆☆☆☆☆
			☆☆☆☆☆

אחר	יועץ.ת משפטי.ת		☆☆☆☆☆
	דובר.ת העירייה		☆☆☆☆☆
			☆☆☆☆☆
			☆☆☆☆☆
			☆☆☆☆☆

נספח ג' – תקנת יהדות ישראלית בירושלים

קריטריון למתן תמיכה במוסדות המלמדים שיעורי התחדשות ישראלית למבוגרים

הגדרות:

"התחדשות ישראלית" – התחדשות יהודית ישראלית עוסקת בהיכרות ובלמידה עמוקה ומשמעותית של אוצרות הרוח היהודיים מכל הזמנים, בכדי לתרום לטיפוח תחושת השייכות והאחריות של התלמידים לתרבותם ולמורשתם – מתוך גישה פלורליסטית, פתוחה וביקורתית, ומתוך נאמנות לערכים דמוקרטיים ונומניסטיים כלל-אנושיים. (מתוך הגדרת משרד החינוך).

תנאי סף:

התמיכה תינתן:

1. לגופים העוסקים במתן שיעורים בהתחדשות ישראלית המתקיימים בעיר ירושלים לקהל הרחב, גברים ונשים, במסגרת החינוך הבלתי פורמלי, לאוכלוסייה מעל גיל 18.
2. התמיכה תינתן לגופים שלהם תוכניות לימודים מסודרות המתבססות על תחומי הלימוד הבאים: תורה שבכתב, תורה שבע"פ, אגדה ומחשבת ישראל, חגי ומועדי ישראל, ספרות ושירה עברית בהקשר היהודי, הלכה ושו"ת, הגות ציונית וכיו"ב.
3. הגוף המבקש תמיכה הינו מוסד ציבורי הפטור ממס הכנסה לפי סעיף 9 (2) לפקודת מס הכנסה ורשום כמלכ"ר לפי חוק מע"מ, ואשר מלמד לא פחות מ-50 שיעורים שבועיים פרונטליים בשבוע. כאשר משך השיעור לא יפחת מ-45 דקות; ובכל שיעור לא ישתתפו פחות מ-10 משתתפים.
4. לעניין התמיכה, שיעור הוא שיעור המתקיים לפחות פעם בשבוע או במסגרת ימי עיון בהיקף דומה.
5. לא ינתן כפל תמיכות לפעילות המקבלת מימון מתקנה עירונית אחרת.
6. שיעור התקציב העירוני לא יעלה על 25% מעלות הפעילות ושיעור התקציב הכולל ממקורות צבוריים שונים לא יעלה על 90% מעלות הפעילות.
7. על המוסד להציב שילוט ובו יאמר, שהשיעור נתמך על-ידי עיריית ירושלים.
8. למוסד הציבור ניסיון של הוכחת ביצוע פעילות זו בשנתיים שקדמו לבקשה לפחות.

הנחיות להגשת הבקשה:

1. המוסד המבקש תמיכה יגיש תכנית פעילות שנתית לשיעורים בירושלים שתכלול: מקום פעילות מדויק (כתובת ושם שכונה, ימי ושעות הפעילות, שמות המורים-מנחים, מס' משתתפים)
2. חלוקת התקציב תהא לפי סיכום של כל שעות הפעילות שיוגשו ע"י כלל המוסדות המבקשים תמיכה – לכל מוסד ללפי השעות שהוגשו.
3. על המוסד להגיש בסוף השנה דו"ח על סה"כ השיעורים שבוצעו.
4. שנת הלימודים תחשב על-פי לוח השנה העברי.

**תמיכה בנושא חינוך, תרבות ונוער
זהות יהודית דמוקרטית**

סוגי הפעילות/הנושאים הנתמכים:

מוסדות ציבור, כהגדרתם בנוהל, למעט כוללים, העוסקים בפעילות הנעשית במערכת החינוך הפורמלי ו/או הבלתי פורמאלי בנושא זהות יהודית דמוקרטית לגווניה השונים ו/או הכרת הערכים המעוגנים במגילת העצמאות ו/או חינוך לכיבוד כל אדם ללא הבדל דת, גזע ומין כגון שיעורים, סדנאות וכיו"ב.

תנאי סף:

1. המוסד מבקש התמיכה פועל בשיתוף או בבקרה של אגף החינוך בעירייה.
2. הפעילות בגינה מבוקשת התמיכה מוכרת ומאושרת ע"י משרד החינוך.
3. כוח האדם המנהל את הפעילות הנתמכת יהיה בעל ניסיון של שנה, לכל הפחות, בביצועה.
4. המוסד מבקש התמיכה יגיש, במועד הגשת הבקשה לקבלת תמיכה, תכנית עבודה מפורטת לשנת התמיכה.
5. המוסד אינו מקבל תמיכה בגין פעילות זו על-פי תבחינים בנושאים אחרים.

אופן חלוקת התמיכה:

1. 67% מכלל תקציב התמיכה יחולק עפ"י מספר הנהנים מהפעילות הנתמכת.
2. 32% מכלל תקציב התמיכה יחולק עפ"י מספר השעות השבועיות שסך נציגי המוסד, המבצעים את הפעילות הנתמכת מול תושבי העיר, משקיעים בביצועה.
3. חלוקת התמיכה, כאמור בס' 1-2 לעיל, תעשה בתנאי שכל אחד ממבקשי התמיכה לא יקבל סכום העולה על 500,67 ₪. יתרה שתיוותר בגין מגבלה זו תחולק בין סעיפים 1-2 לעיל בלבד, באופן יחסי, לפי אחוזי החלוקה הנקובים בהם, בתנאי שכל אחד ממבקשי התמיכה לא יקבל סכום העולה על 500,67 ₪. ככל שעדיין תיוותר יתרה היא לא תחולק.

www.panim.org.il